

การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1*

DIGITAL TECHNOLOGY UTILIZATION FOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION OF SMALL SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER SURIN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

ศรวิษฐา บุตรนาแพง¹, วัชรภรณ์ เรืองสิทธิ์² และ ทรงเดช สอนใจ³

Sarawittha Butnapang¹, Watcharaporn Ruangsit² and Songdet Sonjai³

¹⁻³หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

¹⁻³Master of Education Program in Educational Administration, Surin Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email: aseysarawit@gmail.com

วันที่รับบทความ : 8 พฤษภาคม 2568; วันแก้ไขบทความ 16 พฤษภาคม 2568; วันตอบรับบทความ : 17 พฤษภาคม 2568

Received 8 May 2025; Revised 16 May 2025; Accepted 17 May 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก 2) เพื่อศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และ 3) เพื่อประเมินแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โดยดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะคือ ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 104 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 208 คน

Citation:

* ศรวิษฐา บุตรนาแพง, วัชรภรณ์ เรืองสิทธิ์ และ ทรงเดช สอนใจ. (2568). การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1.

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 3(3), 863-881.

Sarawittha Butnapang, Watcharaporn Ruangsit and Songdet Sonjai. (2025). Digital Technology Utilization For Educational Administration Of Small School Administrators Under Surin Primary Educational Service Area Office 1. Journal of Interdisciplinary Social Development, 3(3), 863-881.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โดยการยกร่างแนวทางโดยผู้วิจัย แล้วสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน ได้แก่ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึกโดยการสรุปประเด็นและนำเสนอโดยการสังเคราะห์ข้อมูล และระยะที่ 3 ประเมินแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โดยการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 30 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุดคือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ และด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านมีความเป็นไปได้เรียงตามลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ และด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้

2. แนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนทั้งสิ้น 4 องค์ประกอบ และนำมาयर่างร่วมกับผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ได้แนวทางจำนวน 10 แนวทาง

3. การประเมินแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: แนวทางการบริหารสถานศึกษา, การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

Abstract

This research aimed to: 1) to study the current conditions of digital technology utilization for educational administration of small school principals;

2) to study the guidelines of digital technology utilization for educational administration of small school principals; and 3 to evaluate the guidelines of digital technology utilization for educational administration of small school administrators under Surin Primary Educational Service Area Office 1. The research was conducted in 3 phases as follows. Phase 1: aimed to study the current conditions and existing problems in the use of digital technology for educational administration by administrators of small schools. Data were collected from a sample group of 104 schools, with 208 informants. The data were analyzed using mean and standard deviation. Phase 2: explored the guidelines for using digital technology in educational administration for small school administrators. The researcher drafted the initial guidelines and then conducted in-depth interviews with nine experts. The data from the interviews were analyzed by summarizing key points and synthesizing the information. Phase 3: involved evaluating the proposed guidelines for the use of digital technology in educational administration for small school administrators. The evaluation focused on the appropriateness and feasibility of the guidelines, as assessed by 30 stakeholders. The data were analyzed using mean and standard deviation.

The results were as follows.

1. The overall level of digital technology utilization in educational administration among small school principals was found to be very high. When ranked by average scores, the areas were: school management, personnel development, learning process management, and ICT usage. The overall problems in using digital technology were at a moderate level, with the most significant issues being ICT usage, followed by personnel development, administration, and instructional process management, respectively.

2. The researcher synthesized four core components and developed 10 practical guidelines for the use of digital technology in educational administration.

3. The evaluation revealed that the guidelines were highly appropriate and feasible for implementation.

Keywords: Educational administration guidelines, Digital technology utilization

บทนำ

ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในทุกด้านของชีวิต และกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้เกิดผลกระทบในหลากหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การทำงาน การสื่อสาร และที่สำคัญคือ การศึกษา ซึ่งเทคโนโลยีดิจิทัลไม่ได้มีผลกระทบแค่กับการเรียนการสอนเท่านั้น แต่ยังขยายไปถึงการบริหารจัดการการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและต้องการความสามารถในการปรับตัวอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงนี้ได้ทำให้วิธีการบริหารการศึกษาเปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง ประเทศไทยนั้นได้ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้กับการศึกษา ดังจะเห็นได้จากการให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 9 ว่าด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่นอีกทั้งให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในโอกาสแรกที่ได้ทำ เพื่อการศึกษาได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (พระราชบัญญัติการศึกษาชาติ, 2542 : 18)

การพัฒนานวัตกรรมและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างก้าวกระโดดก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างฉับพลัน (Disruptive technology) ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ แล้วยังส่งผลกระทบต่อดำรงชีวิตของประชาชนในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกที่ต้องเผชิญกับเทคโนโลยีดิจิทัลในชีวิตประจำวันมากมาย ทั้งด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การเดินทาง การใช้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อการบริหาร และการจัดการทำงาน เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเกี่ยวข้องกับทุกเรื่องในชีวิตประจำวัน ดังนั้น

เยาวชนรุ่นใหม่จึงควรเรียนรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้รู้เท่าทัน และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง สังคมและประเทศต่อไป ซึ่งเป็นบทบาทของการศึกษาที่ต้องพัฒนาเด็ก และเยาวชนให้มีทักษะ และความรู้ในเรื่องดังกล่าว (สำนักงานเลขาธิการสภา, 2563 : 24-25)

นอกจากนี้นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยการนำเทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินวิทยฐานะ สนับสนุน จัดหาอุปกรณ์ในการช่วยจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ อีกทั้งได้มีนโยบายลดภาระนักเรียนและผู้ปกครองให้ได้เรียนได้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) มีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับพัฒนาการของโลกยุคดิจิทัล จัดทำระบบแพลตฟอร์มการเรียนรู้มาผสมผสานการเรียนการสอนแบบเดิมในห้องเรียนกับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ อันจะนำไปสู่การเกิดผลสัมฤทธิ์ ทางด้านการสื่อสารของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นต้องรู้และเข้าใจบริบทของโรงเรียน รวมทั้งต้องมีความสามารถในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าสู่การบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาและห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม โดยเริ่มจากการยอมรับเทคโนโลยีดิจิทัลและการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมให้ครู บุคลากรในการจัดการเรียนการสอน การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการงานต่าง ๆ ให้การบริหารมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารงานของสถานศึกษา ครูและบุคลากรสามารถสร้างนวัตกรรม การเรียนการสอนจากคอมพิวเตอร์ ตลอดจนการบริหารจัดการ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทต่อวงการศึกษาด้านการบริหารงานในสถานศึกษา ซึ่งการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในการบริหารจัดการในโรงเรียนส่วนใหญ่จะเป็นการนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการวางแผนต่าง ๆ และการพิมพ์เอกสารรวมทั้งใช้ในการประมวลผลเพื่อจัดระบบข้อมูล เทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญต่อโรงเรียนเป็นอย่างมาก ซึ่งถ้าผู้บริหารโรงเรียนมีวิธีการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ดีเพื่อนำพาโรงเรียนประสบความสำเร็จได้ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้พัฒนาการศึกษาเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าในอนาคต (บุษรา บุญตะหล้า, 2563 : 40)

การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลกับการบริหารงานในสถานศึกษานั้น ส่งผลต่อการจัดการสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ทำให้ปัจจุบันการปฏิบัติงานในแต่ละฝ่ายได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาอำนวยความสะดวกทำงานได้รวดเร็ว ถูกต้อง ลดขั้นตอนที่ซับซ้อน ประหยัดเวลา ผ่านการ

ขับเคลื่อนของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบด้านงานเทคโนโลยีดิจิทัล ปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจจนบรรลุเป้าหมาย เพื่อส่งผลให้เกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด และเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการตัดสินใจปรับปรุงแก้ไขและหาแนวทาง พัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (จิระนันท์ มูลมาตร, 2564 : 24-25)

เทคโนโลยีดิจิทัลกับการศึกษาไทยเป็นหนึ่งในนโยบายทางการศึกษาที่สำคัญที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้ผลักดันให้เกิดขึ้นจริงโดยการกำหนดนโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2561 - 2580 เพื่อมุ่งเน้นให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสมบูรณ์ (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นถึงความสำคัญนี้ จึงได้มีการกำหนดแผนพัฒนาการศึกษาชาติขึ้นเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลซึ่งการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลกับการบริหารสถานศึกษาจึงเป็นเรื่องที่สำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะการบริหารสถานศึกษามีแนวโน้มที่จะนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้มากขึ้น ด้วยเหตุนี้เองผู้บริหารในยุคดิจิทัลจึงมีหน้าที่ที่จะต้องวิเคราะห์สภาพปัญหาในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาสอดคล้องกับ ชัยวิชัย เข้มปัญญา, รชฏ สุวรรณกัญ และทัศนาศ ประสานตรี (2563 : 43) ได้ทำการศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 พบว่า การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารและครูผู้สอนมีสภาพการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลด้านการรายงานข้อมูลทางการศึกษาออนไลน์มากที่สุด ส่วนด้านระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลมีค่าต่ำที่สุดเมื่อพิจารณาการเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา จำแนกตามสถานภาพโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าเทคโนโลยีดิจิทัลถูกนำมาใช้งานในด้านการศึกษามากขึ้น แต่สภาพระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือระบบเทคโนโลยีต่าง ๆ ยังไม่เอื้ออำนวยเท่าที่ควรและสอดคล้องกับ ณัฐดี ศิลปะศักดิ์ขจร (2558 : 10) ได้ศึกษาสภาพการใช้ปัญหาและอุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการในเรื่องของการใช้ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษานั้น อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการสนับสนุนด้านระบบเครือข่ายของเทคโนโลยีสารสนเทศมีไม่เพียงพอโดยเฉพาะด้านการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาเทคโนโลยีดิจิทัล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 รับผิดชอบเขตพื้นที่บริการจำนวน 16 เครือข่าย มีสถานศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 291 แห่ง โดยแบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 140 แห่ง มีภารกิจหลักในการจัดการ และส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดมีการกำหนดแนวทางขับเคลื่อนการศึกษาที่นอกเหนือจากนโยบายเพื่อนำไปสู่วิธีปฏิบัติที่ดี (Best practice) ในจุดเน้นที่ 11 ได้ระบุว่าเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการและพัฒนาผู้เรียนทุกระดับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ได้กำหนดกลยุทธ์ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี อีกทั้งมีกลยุทธ์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ให้สถานศึกษามีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการและการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1, 2566) นอกจากนี้ยังมีโครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลเรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) ซึ่งเป็นการสนองนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และเสมอภาค และนโยบายเร่งด่วนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การเรียนรู้ทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งมีแนวทางพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา รวมถึงจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะเพื่อพัฒนาทักษะสำคัญสำหรับศตวรรษที่ 21 มีการผสมผสานเทคโนโลยีเข้ากับเนื้อหา และวิธีการสอนโดยใช้เทคโนโลยี สนับสนุนทฤษฎีการเรียนรู้แบบใหม่ในการพัฒนาเนื้อหา และทักษะแบบใหม่ สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนและการเรียนด้วยเครื่องมือ และแหล่งข้อมูลออนไลน์ที่มีอยู่ครูสามารถเพิ่มความน่าสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียน และช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1, 2567)

จากที่กล่าวมาข้างต้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษาส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์ต่อ

ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
3. เพื่อประเมินแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการขั้นตอนการดำเนินการวิจัย เรื่อง การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 แบ่งการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากจำนวน 208 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพ

ปัญหาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 104 ชุด

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 มาวิเคราะห์ข้อมูลและจัดลำดับความสำคัญโดยใช้ค่าเฉลี่ยแล้วนำมารวบรวมประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละด้าน ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน แล้วนำมาร่างแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยผู้วิจัย เพื่อยกร่างแนวทางและประเมินร่างแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยนำผลการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มาใช้ในการสร้างแบบสัมภาษณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ เพื่อนำไปส่งถึงผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน ในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึกโดยการสรุปประเด็นและนำเสนอโดยการสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อจัดทำร่างแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ระยะที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในระยะที่ 3 ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ไม่ใช่กลุ่มเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 โรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) (William G. Cochran, 1977) ซึ่งประกอบไปด้วย 2 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 และหัวหน้างานเทคโนโลยี จำนวน 1 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้เป็นระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ของแนวการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

สภาพปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.77$ S.D.=1.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุดคือ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{x}=3.92$, S.D.=1.25) ด้านการพัฒนาบุคลากร ($\bar{x}=3.86$, S.D.=1.14) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{x}=3.86$, S.D.=1.20) และด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{x}=3.49$, S.D.=1.38)

สภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.70$ S.D.=1.37) เมื่อพิจารณารายด้านมีความเป็นไปได้เรียงตามลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{x}=3.51$, S.D.=1.13) ด้านการพัฒนาบุคลากร ($\bar{x}=2.75$, S.D.=1.44) ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{x}=2.26$, S.D.=1.38) และด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{x}=2.26$, S.D.=1.32)

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

แนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาบุคลากร 2) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3) ด้านการบริหารจัดการ 4) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ และ พบว่ามีแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำนวน 10 แนวทาง ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาบุคลากร จำนวน 3 แนวทาง

1.1 การบูรณาการ PLC ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โดยมีผู้อำนวยการเป็นผู้นำในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างกระตือรือร้น

1.2 การเลือกใช้แพลตฟอร์มที่เหมาะสม ใช้งานง่าย มีค่าใช้จ่ายต่ำ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล

1.3 การบูรณาการการอบรมเชิงปฏิบัติการ เน้นการปฏิบัติจริง ใช้งานเครื่องมือพื้นฐานที่จำเป็น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในห้องเรียน และการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

2. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 3 แนวทาง

2.1 บริหารจัดการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างมีประสิทธิภาพ ติดตั้งจุดกระจายสัญญาณที่เหมาะสม

2.2 วางแผนจัดหาสื่อ อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน

2.3 วางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากรในการจัดลำดับความสำคัญของการใช้งานอุปกรณ์

3. ด้านการบริหารจัดการ จำนวน 2 แนวทาง

3.1 ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างชาญฉลาดและมีประสิทธิภาพ และพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

3.2 ส่งเสริมให้ครูแบ่งปันความรู้ ใช้ประโยชน์จากครูผู้เชี่ยวชาญ สร้างเครือข่ายความร่วมมือวางแผนระยะยาวและรอบคอบ

4. ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ จำนวน 2 แนวทาง

4.1 สนับสนุนให้ครูและบุคลากรสร้างสื่ออย่างง่าย ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่า สร้างเครือข่ายและแบ่งปัน

4.2 สนับสนุนให้ครูและนักเรียนใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ และสร้างวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์

ระยะที่ 3 ประเมินแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

ผลการประเมินแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผู้วิจัยดำเนินการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ พบว่า มีความเหมาะสมโดยรวมทั้งหมด

อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.66$, S.D.=0.50) และมีความเป็นไปได้โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.64$, S.D.=0.49)

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 สามารถนำสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยมาอภิปรายผล เพื่อเป็นการขยายผลการวิจัยให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

สภาพปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาบุคลากร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับ ภาพิมล ชัยพันธ์ (2560) ได้ศึกษาการบริหารงานด้านเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลตามแนวนโยบาย Thailand 4.0 ใช้วิธีวิจัยเอกสาร และวิจัยสนาม ในส่วนของการวิจัยสนามเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงานด้านเทคโนโลยี มีการนำเอาเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานในหลากหลายหน่วยงานไม่ว่าจะเป็น งานด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน งานด้านการจัดการองค์การและงานด้านการจัดการทรัพยากร เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในยุคสมัยนี้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในสถานศึกษามากขึ้น แต่โรงเรียนขนาดเล็กมีงบประมาณที่ไม่เพียงพอ ทำให้มีวัสดุ

อุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล อีกทั้งระบบอินเทอร์เน็ตยังไม่เอื้ออำนวยและไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร สอดคล้องกับ ญัตติ ศิลปะศักดิ์จร (2558:10) ได้ศึกษาสภาพการใช้ปัญหาและอุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการในเรื่องของการใช้ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษานั้น อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการสนับสนุนด้านระบบเครือข่ายของเทคโนโลยีสารสนเทศมีไม่เพียงพอโดยเฉพาะด้านการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาเทคโนโลยีดิจิทัล

2. ผลการศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

แนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาบุคลากร 2) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3) ด้านการบริหารจัดการ และ 4) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ และได้แนวทางจำนวน 10 แนวทาง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในห้องเรียน สอดคล้องกับ อริสา นพคุณ (2561) ที่ได้ศึกษา การพัฒนาสมรรถนะครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา พบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูที่สำคัญ คือ การสนับสนุนครูให้ ได้รับการพัฒนาตนเองด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาจนเกิดการเรียนรู้ที่สามารถนำมาใช้ได้อย่างแท้จริง

3. ผลการประเมินแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

การประเมินแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

การประเมินแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาบุคลากร 2) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3) ด้านการบริหารจัดการ และ 4) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ และเนื่องจากในยุคปัจจุบันนี้โลกมีวิวัฒนาการด้านเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทำให้ส่งผลต่อการบริหารจัดการการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้บริหารโรงเรียน จำเป็นต้องมีการพัฒนาเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล

ในทุก ๆ ด้าน เพื่อการบริหารจัดการการจัดการศึกษาของโรงเรียนบรรล่วัตถุประสงค์ตาม เป้าหมายและนโยบายของการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล และเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ 1 ตระหนักถึงความสำคัญในการนำ นวัตกรรมดิจิทัลมาปรับใช้กับบริบทของตนเองอย่างเหมาะสม เป็นแนวทางที่ไม่เพียงสอดคล้อง กับข้อเท็จจริงในพื้นที่ แต่ยังสามารถต่อยอดไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต เป็นผู้นำใน การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างกระตือรือร้น การ สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล บริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยัง สร้างความร่วมมือจากภายนอก สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการและ สนับสนุนการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้จะมีข้อจำกัดด้านงบประมาณและ ทรัพยากร สนับสนุนให้ครูและบุคลากรสร้างสื่อหรือใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้คุ้มค่า สร้างเครือข่าย ความร่วมมือ และวางแผนระยะยาว อาศัยการวางแผนอย่างรอบคอบ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่าง ชาญฉลาดและมีประสิทธิภาพ และพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถก้าว ข้ามข้อจำกัดและนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ประโยชน์ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาได้ การ ยกร่างแนวทางโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาที่มีบทบาทหน้าที่และคุณวุฒิที่ เหมาะสม ผู้วิจัยมีกระบวนการสร้างตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบภายใต้คำแนะนำและผ่านความ เห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการได้ จริง สอดคล้องกับ มาลัย วงศ์ฤทัยวัฒนา (2562) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารโรงเรียน ขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท โดยมี ประเด็นสำคัญที่ค้นพบ ได้แก่ 1) การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีคุณภาพสูง สามารถรองรับ การใช้งานต่างๆได้อย่างรวดเร็วและครอบคลุมทุกด้าน 2) การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการสร้างและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ทั้งทาง คอมพิวเตอร์ แอปพลิเคชัน สมาร์ทโฟน 3) การส่งเสริม สนับสนุน ของผู้บริหารสถานศึกษา ใน การพัฒนาบุคลากรและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 4) การนิเทศกำกับติดตามการใช้และ ดำเนินงานต่าง ๆ เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งอุปกรณ์ บุคลากร และการนำไปใช้

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 สามารถสรุปผลการดำเนินงานได้ 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา พบว่า โดยรวมผู้บริหารมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในระดับมาก โดยด้านที่มีการใช้มากที่สุดคือ การบริหารจัดการ รองลงมาคือ การพัฒนาบุคลากร การจัดกระบวนการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ขณะที่สภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลยังอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือ การจัดกระบวนการเรียนรู้และการบริหารจัดการ ส่วนปัญหาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการพัฒนาบุคลากรยังมีอยู่แต่ในระดับที่น้อยกว่า

ระยะที่ 2 เป็นการศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม ซึ่งครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาบุคลากร เช่น การบูรณาการ PLC ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล การเลือกแพลตฟอร์มที่เหมาะสม และการอบรมเชิงปฏิบัติการที่สามารถนำไปใช้จริง 2) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เช่น การจัดการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดหาอุปกรณ์ที่เหมาะสม และการวางแผนร่วมกันกับบุคลากร 3) การบริหารจัดการ เช่น การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครู 4) การจัดกระบวนการเรียนรู้ เช่น การส่งเสริมการสร้างสื่ออย่างง่าย และการใช้แหล่งเรียนรู้ออนไลน์อย่างสร้างสรรค์

ส่วนในระยะที่ 3 เป็นการประเมินแนวทางดังกล่าว พบว่าทั้งความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าแนวทางที่เสนอมีความเป็นไปได้สูงในการนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ ได้แก่

1. จากผลการศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สะท้อนให้เห็นสิ่งที่ควรส่งเสริมคือ ควรส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี หน่วยงานต้น

สังกัดควรสนับสนุนให้โรงเรียนขนาดเล็กเข้าถึงอุปกรณ์พื้นฐาน เช่น คอมพิวเตอร์ หรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง โดยอาจร่วมมือกับภาคเอกชนหรือองค์กรสนับสนุนการศึกษาท้องถิ่นในการจัดหาและพัฒนาเครือข่ายให้ครอบคลุม

2. จากผลการศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการพัฒนาบุคลากรสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดเล็กมีศักยภาพและความตระหนักในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาบุคลากรได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ผลที่ดีนี้สามารถต่อยอดและยั่งยืนได้ในระยะยาว ควรส่งเสริมและต่อยอดการพัฒนาทักษะครูด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เน้นการปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ควบคู่กับการเลือกใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลที่เหมาะสม ใช้งานง่าย และมีค่าใช้จ่ายต่ำ เพื่อสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลในองค์กร

3. แนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 หน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ สามารถนำไปปรับใช้ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาได้ตามความเหมาะสมของบริบท

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ได้แก่

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อจะได้รูปแบบและแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพ

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อจะได้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

3. ควรมีการวิจัยในมิติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อนำมาเป็น แนวทางในการบริหารโรงเรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของ
กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จิระนันท์ มูลมาตร และคณะ. (2564). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของ
สถานศึกษา ในยุคดิจิทัล ทรานส์ฟอร์มเมชัน. วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย, 17(2),
21-32.
- ชัยวิชญ์ เข้มปัญญา. (2562). สภาพและแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อ
การศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. ใน
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ณัฐวดี ศิลปะศักดิ์ขจร. (2558). การศึกษาสภาพการใช้ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศเพื่อการศึกษาภายในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัด
นครปฐม. วารสารวิชาการ, 8(2), 628.
- บุษรา บุญทะหล้า. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับประสิทธิผล
การบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร
เขต 1. ใน ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร.
- พระราชบัญญัติการศึกษาชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542และแก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและ
พัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- ภาพิมล ชัยจันทร์. (2560). การบริหารงานด้านเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล ตามแนวนโยบาย
Thailand 4.0. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- มาลัย วงศ์ฤทัยวัฒนา.(2562).แนวทางการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศ
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. วารสารวิจัยและพัฒนาวไลย
อลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 14(1), 22-30.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. (2566). โครงการหน่วยงาน. สุรินทร์:

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1. (2567). บริหารงานบุคคล. สุรินทร์:

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1.

สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). สดช. ได้ริเริ่มดำเนิน

โครงการศึกษา Thailand Digital Outlook ในปีงบประมาณ 2562 โดยใช้แนวทางในการจัดเก็บตัวชี้วัด Measuring the Digital Transformation. กรุงเทพมหานคร:

สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักงานเลขาธิการสภา. (2563). ประกาศสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง รับ

สมัครบุคคลเพื่อจัดจ้างเป็นพนักงานจ้างเหมาบริการสังกัดสำนักประชาสัมพันธ์.

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภา.

อริสา นพคุณ. (2561). การพัฒนาสมรรถนะครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา. วารสารชุมชนวิจัย, 12(3), 232.

William G. Cochran. (1977). Wiley: Sampling Techniques. 3rd ed. New York: John Wiley & Sons.